

სახელმწიფო ჯურნალი

საქართველოს ჟურნალი

გვერდი № 777

დამატების № 139

კვირა, 22 იანვარი 1917 წ.

8 5 6 0 5 8 0

ათი უაუკრად!

მიხეილ საყვარელიძის.

ერთდროს მე ყველა მოამე მეგონა,
 ჩემს გულსაც ყველას ვუთხოვდი ბინად
 და არ ვიცოდი რა მომეგონა,
 სტუმართა შეგებად, სტუმართა ლხინად;
 რაც მალდს და ტრფობას დაუთესიათ,
 მიფიხიდავდი ღიმიისა ფერად
 და თვით ცხოვრების უკეთეს იხით
 ძლივს ვიტყვოდი მათ შესაფერად...
 მაგრამ წამერთო, რაც გულში მელო,
 გარდავიქვიე მური მოგზაურად
 და დღეს თუ რამე მაქვს საიმედო

ესღია მხოლოდ:
ათი შაურად!

განჭრა დრო, აკენად რომ ვიწვეუე მე,
 გაფრთხა, რაც კარგი მებუდა გულში
 და დარღვეულ გულს რაც ვიწვეუე,
 იმასაც ვიწვეურ დღეს სინანულში.
 თვით იმის რუქნიაც სუნთლდა დავგარგი,
 რომ ცოცხალი ვარ, რომ ლექსებსა ვწერ —
 ამ წუთისოფლის დღით სიავკარგე
 მივხიფ-მოვიხიფე, შუა გადავკერე,
 ხნაც აღარ მესმის იმ იმედთა წყლის,
 რო გაღმოსჩქეუდა აურ-ბაურად
 და წარსულ ლხენას აი რაღა სცვლის:

ათი შაურად!
ათი შაურად!

გულით მივივარდა მშვენიერებას,
 მისთვის ლოცვივი, გათვევა ღამის,
 რითმანე რითმის გადაქცობება
 და ხილვა სახის, თვალმოდგამის.
 რას არ ვიწვეუობდი მხოლოდ მე მაშინ!
 რა აზრს არ ჰქონდა ჩემს გულში რთვობა!
 მაგრამ სუყველგან გადაიმდგა წინ
 თავმდაბალ გულს აოლმანათლობა.
 ძმაც, მეგობრებოც განჭრენე უგაშოდ,
 განჭრენე უეცრად, სულ უცნაურად
 და აი რაღა მაქვს სასურველად:

ათი შაურად!
ათი შაურად!

ი. მქედლიშვილი.

მისალმება გაეშულისადმი

უცხოებაში, მარტობაში დამეფადარეა ხოლმე გულდაკოდილი
 მუხლზე დამიდის ოდისეიდა წასაკითხავად გადაქეცილი.
 თქვენ არ გიამბობთ შიგა რა ეწერა (ეს ამბავია, საცხიო ვრცელი.)
 არც იმას გეტყვით, რამდენჯერ (ყოველთნ დამინამია წიგნის ფურცელი.
 მე ერთი ლექსი მსურია პირზე, ის მარგალიტი მართლაც იობლი.
 «ამირს ოდისეის მსურია ენება იტაკის!» კლმულს ვით ასლის ბოლი
 გეტყავდი წოდება ოცენა ჩემი შესიერ ილტვოდა, მამული ჩემი
 და მიხატოდა ერთხელ შენება შენი ტუე-ვილი, შენი გარემო.
 ამა ამინდა ნატეჩა-დითქული, მაგრამ რა გითხრა გულდაკოდილობა.
 დღის ტოვლოც ვით ავიტანო ამდენ ხნის გაყრო ტანჯულმა შეილმა,
 ნეტავი დიდი, სულ არ შენება ის რაც მიხილდა, რასაც ვნატობდი
 თუ ჩემი ტანმელი შენ გულზე სახმელს!) ვერ დავმობიდავდი, ვერ
 ჩავაჭობდი
 ჰეი მამული ტანჯავა თანა მსდევს როგორც შენთან მყოფს, ისე უშენოს
 ვინ იცის, ეგებ შენმა ბოროტმა, მალე მაჯები მეც დამამშვენიოს.

ბ რ ი თ ი დ ა ე ე რ რ ა .

რკინას ცეცხლი ეღებოდა,
 რკინას ცეცხლი ვეღარ სწავებდა,
 რკინა აღად ენთებოდა,
 რკინა იგი მე არ მგვებდა.

მოიღით ნახეთ ჩემი გული,
 უციცხლოდაც დაიკარა,
 ნახეთ ჩემი გახაზებული
 ვით დავსილა, ვით დამწვარა.

ქ. აბაშიანიძე.

უ ა მ ა ნ ე ლ ი ა .

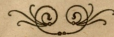
ბრმა მჩანგურზე

ბრმა მჩანგურზე ქუჩაზე მჯდარი,
 სხვის გასართობად რო აუღერ ჩანგურს,
 მეც მითხარ რამე, ბედშვილ მურიო,
 ლხენა ეღრისის ეგება ჩემ გულს —
 ბრმა მჩანგურზე, აგრე რომ მღერ
 გულამოსცინილი, ხმა დაბეგული
 ეგებ შენც სატრუო გეგულვის სადმე,
 ეგებ შენცა გაბეც სადმე მამული?
 ბრმა მჩანგურზე, შენ გასწვრივ მდგარსა
 ღილინი შენი გულსა მიდაგავს —
 მე, მე რაღა ექნა, ბრმა მჩანგურზე,
 ორი თვალი მაქვს, და მინც ბრმა ვარ
 მე მახუცი ვარ და ჰეი, ძმაო,
 შენგერ სიამაროს კარებთან ვდგავარ!
 ვიართო ერთად ბრმა მჩანგურზე
 ბრმა-თვალბილულმა, ყნობმ და მოხუცმა —
 ვიართო ერთად, ვიღეროთ მასზე,
 რაც ერთხელ სვედით გვაწუწუს გულმა —
 ვიღეროთ მზეზე, ბნელს რომ დაგვენთა,
 ვიღეროთ მასზე რაც ცრუელსა ჰგვრიდეს,
 ნუ გვეჯრა ტუელსა საწუთროსა მწირებს,
 ახლდენილი ვითომც აგვედნეს —
 ვიართო ერთად, ვიღეროთ ერთად
 თვით გულდაწმენართა სხვა გვახაროთ,
 ბრმა მჩანგურზე, ქუჩაზე მჯდარი,
 ერთად ვიღეროთ, ერთად ვიართო.

ქ. აბაშიანიძე.

1) იტაკის კუნძული ოდისეის სამშობლო იყო.

2) ცეცხლა ნიშნავს.

შესვლენი, გაიყარენი

მოაზრობა გ. რეიმონტისა.

შემოდგომა ზამთარს ჰქვია. ცივი, სუსხიანი ნისლი ჩამოწოლილიყო, ვით უბერო ჰვითა (მსხვილი ნაქსოვი) და ნელ-ნელა სკრიადა, ჰქრებოდა. წელით გამძღარ, გადახულ მინდვრებს, ვით სარკეს, კრიალა გაუდოდა და ჩაუქრებულყო, დაღუბულყო, თითქოს ზაფხულის კაპან-წყვეტის და შრომის შემდეგ მოსვენებას მისცემიაო. ირგვლივ სრული მყუდროება გამეფებულყო, სიგრცე, სიკაღიერე ჩამოწოლილიყო შორს, შორს მინდვრად, მოცურავდა გათვლილ ნაწვერალზე, გამოჩნდებოდა, მიიმალებოდა კუნულის ბუნ-ქებ შორის, მიჯნა რომ ჩასდევდა, და, გვერნიბოდათ, მთელს ქვეყნად მოათრევდა სევდასა და ნალექსა.

სოფელი, ყომახი ნისლის ჩადრი რომ წამოესხა, აღარა მღეროდა, თვალს არა სჭრიდა ღამაზე ფერებით და სუნენებით ყნოსვის არ აღიზიანებდა. ისინი და მხოლოდ ბუბუბუტი ტყისა და ყრანტალი ყვავისა. იყო მხოლოდ სევდიანი, ყომახი შემოდგომა, იყო მყუდროება სიკვდილისა და ხრწანისა. ბუნება თითქოს მთლად იწლებოდა, იხრწნებოდა, კვდებოდა. ხეტ ქვეშ ფთოლილი ლებობდა, როგორც მომკვდარი ზაფხულის ნაქენი; გზებზე, ხნულის კვლებში, ვით თვალთ მოწერული ცხარე ცრემლი, წყალი ჩაგუბებულყო და ჩაწვეებულყო, ჩამალაყო.

მემამულის სახლი, სახურავამდე რომ ბაბილოს გამხმარი, შავი კაგები შემოჰხვიოდა, თითქოს მიცვალებულს ჩაუბუბუტებია და გაუთნავესო, ამასად იდგა და თითქოს დრო და დრო შეზტებოდა, ძრწოლა აიტანდა ხოლმე, ადამანთა არარაობისაგან, რომელიც შიგ გამეფებულყო.

შესავალიან, პატარა გზაზე, რომელიც ზვინკით იყო ფენილი, მრავალ „დროკა“ და დაბურული ეტლი იდგა. ამწოწოწოხულ ცხენებს თავი ჩაქენიდათ მოწყენილი, მშვილად იდგნენ და წვიმისათვის შეეშვრათ ზურგი. მეტელთ, მოსამსახურეთაც ესევე ბედს სწევდოდა და მღუმბარეი იღუმებოდნენ. ყველას რაღაცა მძიმე სევდა და სასოწარკვეთა სწევდოდა. ყველა ფეხ-აგრილი, მორიდებულ დადიოდა, ხმა-დაბლა, ჩურჩულით ღამარაკობდა, სახებურაღაცა შიში აღბეჭდოდა. ყოველ წუთს აივანზე ვინმე გამოდიოდა, გაიხედავდა შორს გზაზე, პარკზე* რომ მოდიოდა და რაკი შორს ბურუსში, ვერაფერს დაინახავდა, შედიოდა უკან. იქ, შინ, უზარმაზარ ოთახში, ეცდებოდნენ რომ კარადები იყო ჩამწკრივებულნი, ხმაურობა იყო. რამდენიმე ათეული კაცი ჯგუფ-ჯგუფად დაყოფილყო, მიდი-მიდიონენ, ღამარაკობდნენ. ახალგაზრდა, ქსენიები *) ფანჯარისთან ჯგუფად იდგნენ, ფიზილი, მკაცრი სახე მიიღოთ და ზაოსობდნენ.

შეაოთახში ახალგაზრდათა ჯგუფი იდგა. ის მემამულეთა ნორჩა შთამომავლობა იყო, რაღაზედც მზიარულად და გატაკებითა ღამარაკობდნენ, წუთ და წუთ ხმა-მალა იცინოდნენ, მგარამ მალე სიცილს იკავებდნენ და ხელით პირს იკუმბდნენ.

*) კათოლიკეთა მღვდელი.

რუსის ბიუვი „მოსხიმი“.

— ყმაწვილებო, სუთ, სუთ,—წასწრჩულა სხვებს ერთმა, დეკანი **) გვიქქერის და შეიძლება მოვიდეს ჩვეთთან. დეკანი, ტან-მორჩალი, ჩამრგვლებული ქსენი, მართლა მიუახლოვდა. მათ დაბლა დაუქრეს თავი და მიესალმნენ.

— რაღას ველით, მამაო დეკანო? შეეკითხნენ აქეთ-იქით.

— გარდაცვალებულის დას, უპასუხა დეკანმა.

— საშინელება, საშინელება... ისეთი ახალგაზრდა ქალი იყო და ისეთი ჯანმოთელი..

— ჰო, სრული, სრული ჯანმოთელი... ხელა დაუწყვიტებია და წამლის მაგიერ შეცდომით აზოტის სიმკვლე დაუღვია.

— ხელოვა კი არა სიცოცხლის შესწევტად დალია წამალი,— ხმა-დაბლა სიტყვა ერთმა სახე-მკრთალმა, შავგვერდამანმა, მალღობა ყმაწვილმა.

— ჩვენს პან **) ანტონასაც ველით. პან კურონსკის იმედი აქვს, რომ ის მაღე მოვა. დებეშით ორჯერ შეტუტობინებია,—გულ-კეთილად ამბობდა ქსენი.

— რა, ისიც იქნება? ხო ხომ ერთი დავიდარაბაა! ხომ ყველამ მშენებოდა იცის, რომ..

*) უფროსი მღვდელი.

***) პან—პოლიორუად ბატონი.

† პოდპორუკი. ზაქარია ივ. ხიმონივი
მოკლ. 22 ივლისს 1916 ოსმალ. ფრონტზე.

სოლომონიკიანეს ძე ხიმონივი
(ტყვედ წაყვანილია გერმანიაში).

† პოდპორ. ათანახე თეიმურ. ვიკუა
(მოკლულია 17 სექტემბ.)

დევანმა მოლაპარაკეს საყვედურით შეხედა, მზრები შეიშ-
მუნა და მოშორდა.

— გაიგონეთ?! ეს თინთხლიანი ჭმარი თვითონ იწვევს თავის
ცოლის საყვარელს...

— ხმა-დაბლა ელაპარაკე, თორემ დედაკაცივთ გაიგონებენ და
ჭორებიც მზად იქნება,— ცივად შენიშნა მოსაუბრეს შვევერძინმა.

— ჯერ ეს ერთი, ეს სრულიად; უკითხ არ არის. ყველამ
იციოდა, რომ ის გარდაცვლილის საყვარელი იყო.

— იმცე შე ცოტა დაუჯერებლად მიმჩნია, ყველაფერი თით-
ქის გამოგონილია.

— ო, მაგას კი ვერ დავეჯერებ.

— ვერ დაიჯერებ, მაგრამ ყველანი კი ასე ლაპარაკობენ და!
— ლაპარაკობენ და შენ კი თუთიყუშვივით მით ნათქვამს
იმეორებ რაღა!

— დღე მავრე იყავს, ეგ არაფერია, მაგრამ ანტონი კი არ უნ-
და მოსულყო!

— რატომ? თუ კი მართლა უყვარდა ეს, ეხლა აქაც უნდა
იყვას.

— არა, ეგ უბატონოსი იქნებოდა, რომ ანტონი ეხლა მართლა
მოსულყო...

— ეჰ, კარგი ერთი, იუზიო; ჭკობინაზე სკდები, რომ შენ თეი-
თან ხელი ვერ მიგიწვება... ხომ ვიცით, რომ...

— თქვენ იცით ის, რაც უნდა იცოდეთ; იცით მხოლოდ ის,
რაც მე თვითონ ვითხარათი...

— კარგი, სუ, ნუღარ ვაგარძელებ, რადგან ის, რაცა გსურს
მიგვახვედრო, უფრო უარესია.

— გიტყვით გულახდილად: თქვენ პირმოვით და უსამართლო-
ნი ზრძანდებით, რა უფლება გვაქვს სხვას ჩაუდგეთ ჩინში და საქ-
მებზე გადმოეჭობრიკოთ? განა თითოეული ჩვენგანი უკოდვლია?
თქვენ სჯობს ასე მხოლოდ პრო პონორე დომესს, ნამდვილად კი
თქვენთვის სულ ერთია.

— შენ მზად ხარ ეს მრწომბა სათნოებლად აღიარო, ჩვენ კი
ხეივანის გარეშე მდგარად.

არც დანაშაულად, არც სათნოებლად ხდება ხოლმე ის, რაც
მოსახდენია და რასაც ბუნების კანონი ადასტურებს.

— ხეივანა—სიტყვით ნაშენია და არა რაიმე გარდუვლი,
ურყევი კანონი ბუნებისა, მე კი—მიუდგომელი მეთაფურე, თუ
რაიმე მოხდა, სჩანს ის ისე უნდა მოხდარიყო.

— პო, ჩვენ მერტის-მეტო ტლანჭი, უფოც ბარბაროსები ვართ,
რომ შენი ვაგივით რაიმე, მაგრამ ჩვენებურად მიწეც გვემის—რა
არის კარგი და რა ცუდი. ჩვენ ჯერ კიდევ ისე არ დავცემულ-
ვართ, რომ არ დავგმობთ და საძაგელს, წბილი არ ვწუწოდით იმას,
ვინც თავის მეგობრის ცოლს არ ინდობს. შენ შენმა ფელოსოფიამ
ჩამოგბინლა ერთიან გონება.

— შეიძლება, რა ვიცი. მაგრამ ეს მითხარით, თუ მაგრეა,
მას თვითონ თქვენ რაღად ჩასდინხართ მაგ საძაგლობს და გარყენი-
ლების შორგეში ითრვით ათობით და ოცობით სოფელს გოგობენ?

— ე, ეგ სხვა საქმეა,—წაიჭრე-წაიჭრა ვიღამაც.

— ჰე, ეგ სხვა საქმეა! მას ეგ იმას პნიშნავს, რომ აუბატლე-
რო მოსამსახურეები, მუშა ქალები; გარყენილების წუნწებს აძლიო,
არაფერია, და ჩვენი ქალი რა რომ შევიციდის ვინმე საძაგლობაა?
ასეა რაღა? მერე, ერთი მითხარით, ეს რა ხარისხის ან რა ფსის
ხეივანა?

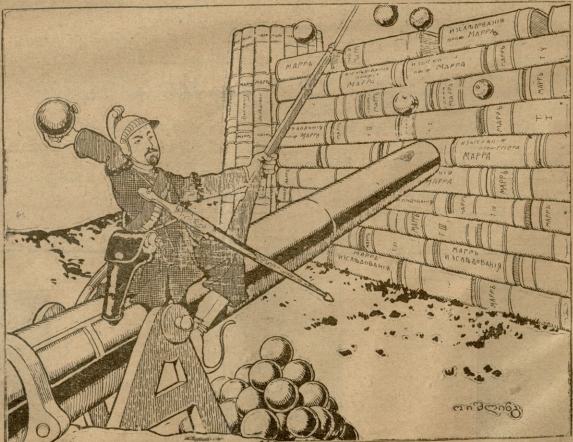
— ეჰ, ისიც გინდა სთქვა რაც სათქმელია, და არც ის არის,
სრულიად არ არის! წამოიძება წმინდა ხეივანის ერთ-ერთმა დამ-
ცველთაგანმა. დანარჩენები უფრო უგდებდნენ დარცხენილი.

— ო, ეგ უფრო საძაგლობაა, ათასჯერ მეტო საძაგლობაა.

— ეჰ, დავანებოთ, ყმაწვილებო, ამაზე სჯავს თავი. თავისუ-
ფალ ხეივანზე ლტქციების საკითხავი ალავი არ არის აქა. შენ რომ
შენ მიგეწევი, შენთან, კი ნუნუა დაგედდა წინ და რაიმე, ყელის
ჩასაკოკობინებელი საუზნე, მაშინ შეიძლება უფრო საფუძველი-
ანად მოგველაპარკანა.

(შემდგომი იქნება).

ხანგანიძე.

გ. გვაზავის ვალაშქრება...
(მოქმედება სწარმოებს მეთოთხმეტე საუკუნეში).